

JAK GRAJĄ MŁODZI?

Wczorajsze koncerty należały do młodych pianistów już nagrodzonych na muzycznych konkursach. Po południu najpierw grał 22-letni zdobywca najwyższych nagród – Krzysztof Książek. Swoją półrecital zaczął od bardzo zróżnicowanych Wariacji A-dur Mozarta na temat arii z opery Giuseppe Sarisa. Precyzyjna technika pianisty bardzo pasowała do Mozartowskiego stylu, w którym wykonawca nie przesadzał ani w tempach, ani w dynamice tworząc bardzo muzykalną klasyczną całość. Drugi ciąg Wariacji (A-dur) pochodził z twórczości Paderewskiego. I tu wrażliwy muzyk pięknie i bardzo sprawnie zrealizował wszelkie interpretacyjne wymogi tej kompozycji. Misternie Krzysztof Książek zagrał także Sonatę d-moll Prokofiewa. W pierwszej części bardzo muzykalnie cieniował frazy zbudowane z różnych faktur. Scherzo zagrał jak chciał kompozytor, czyli wyraziście „marcato”. Powolne Andante natchnął głęboką powagą dbając o odpowiednie brzmienie każdego dźwięku. W urokliwym finale utrzymanym w rytmie tarantelli błysnął śmiałą, precyzyjną techniką nie dopuszczając do utopienia muzyki w huk. W sumie okazał się bardzo interesującym i przekonującym pianistą.

Do drugiej części koncertu zaproszono od dawna już występującego i odnoszącego sukcesy Konrada Skolarskiego. Jego wybitny temperament sprawił, że Sonatę b-moll Rachmaninowa rozpoczął tak strasznie głośno, że można się było tego przestraszyć. Niestety z dalszego toku recitalu wynikało, że pianista najbardziej odpowiadają takie właśnie wybuchowe, nieokietznane w dynamice fragmenty różnych utworów. Skutek był taki, że mnie np. aż zmęczyła ta nadmierna por-

cja hałasowania, wzmacniana w dodatku zbyt wydłużoną pedalizacją. A dotyczyło to niestety trzech wykonanych utworów, a więc również Ballady f-moll Chopina (z huczącymi pasażami) oraz wirtuozowska Rapsodia hiszpańska Liszta. Z zalet Skolarskiego wymieniałbym tylko brawurową technikę, prowokującą jednak artystę do zapomnianego jej demonstrowania. Gdyby pianista stłamsił w sobie to zamiłowanie do huczenia fortepianem, strona muzyczna jego wykonania mogłaby wiele na tym zyskać.

...

Zaciekawienie właśnie stroną muzyczną wywołał szczęśliwie również młody wykonawca koncertu wieczornego – Włoch, Francesco Piemontesi. Już w pierwszej pozycji programu – 6 Preludiach Debussy'ego – wykazał finezję interpretacyjną, pozwalającą mu na osiąganie bardzo różnych efektów brzmieniowych. Z zacięciem wykonał później Sonatę E-dur op. 109 Beethovena bardzo trafnie różniąc charakter poszczególnych części, z łatwością pokonując coraz to inne trudności fakturalne i w ogóle prezentując nam styl Beethovena w całej okazałości. Następnie zapoznał nas z dwiema rzadko grywanymi Etiudami Ligetiego, by zakończyć recital uroczą Sonatą c-moll Schuberta. W tej pozycji najbardziej mi się gra pianisty podobała, nie wykraczając bowiem poza styl tego subtelny kompozytora znalazł on w jego Sonacie całą paletę stosownych różnorodności brzmieniowych i agogicznych, a przy tym wykazał znakomite rozeznanie w elementach formalnych tej skomplikowanej całości. Koncert Piemontesiego odznaczał się więc poziomem wybitnym pod każdym względem, a szczególnie interpretacyjnym.

Ewa Kofin

BIULETYN FESTIWALOWY

69 Międzynarodowy
Festiwal Chopinowski
w Dusznikach-Zdroju

Numer

8

8 sierpnia 2014
3,00 zł

www.festival.pl

Polecam gorąco

Marcin Majchrowski

Ktoś powiedział kiedyś, że o rzeczach ważnych mówi się spokojnym głosem, może nawet szeptem, że najważniejszych prawd wykrzyknąć się nie da. Ilustracji tego mądrego stwierdzenia multum praktycznie na każdym kroku, także w muzyce łatwo je wskazać. Kocham wirtuozerie, ale są chwile, gdy gamy i pasaży, oktawy i akordy, gęste faktury w granicznie głośnej dynamice po prostu mnie męczą. Nic prostszego wówczas, jak sięgnąć po kameralne, dyskretne miniatury – kraina pieśni oferuje tyle odtrutek, że tylko przebierać. Ale jest także i to jedno, jedyne dzieło, może najwspanialsze w całej literaturze – *Sonata skrzypcowa A-dur* Césara Francka. Kompozytor miał 63 lata, kiedy ją napisał, zresztą w prezencie ślubnym dla wielkiego skrzypka Eugène'a Ysaÿe. Pierwsze wykonanie dzieła było premierą nieoficjalną – 26 września 1886 uświetniło weselne przyjęcie. Oczywiście pan młody wykonał partię skrzypiec, a towarzyszyła mu pianistka Léontine Bordes-Pène. Kilka tygodni później, w połowie grudnia odbyła się oficjalna premiera, w nie mniej niesamowitych okolicznościach. Muzeum Malarstwa Nowoczesnego w Brukseli, w którym zorganizowano koncert, nie dysponowało sztucznym oświetleniem. *Sonata* była przewidziana na finał, a zmrok zapada wówczas przecie bardzo szybko. Ysaÿe i Bordes-Pène zmuszeni byli wykonać prawie całe dzieło z pamięci, prawie w absolutnych ciemnościach. Tak zostało przedstawione światu arcydzieło – dziś znajdujące się w żelaznym repertuarze każdego szanującego się skrzypka. Ciekawe, czy César Franck miał świadomość, że skomponował najwspanialszy ze swoich utworów, który szybko stał się też najpopularniejszym w jego dorobku? Zmarł przecie niespełna cztery lata później. Jeśli nawet nie, to wiedział, że w czterech częściach *Sonaty* zaklina czyste, niczym niezmacone piękno. Praktycznie poza szybkim ogniwem drugim (*Allegro*), wszystko rozgrywa się w *Sonacie* w tempach umiarkowanych, muzyczne treści wypowiedane są spokojnie (może półgłosem?), co nie oznacza, że chwilami nie osiągają patetycznych uniesień! Ale stroną jednak od brutalności czy egzaltacji. Jest poza wszystkim w *Sonacie* głęboko skrywana, wielka, a nienazwana tajemnica. Czego dotyczy? Pewnie jakiś życiowych prawd najważniejszych, których nie da się nazwać słowami.

fol. M. Grotowski

PROGRAM FESTIWALU

8 sierpnia 2014, piątek

SALA KAMERALNA IM. JANA WEBERA

9.30 Kurs Mistrzowski - Prof. RAMZI YASSA

HOTEL FRYDERYK

11.00 Koncert promocyjny - ŁUKASZ BYRDY

Haydn, Chopin

DWOREK CHOPINA

16.00 Recital fortepianowy - JI-YEONG MUN

Beethoven, Corigliano, Schumann

19.00 Recital fortepianowo-skrzypcowy

MIROSLAV KULTYSHEV – fortepian *Chopin*

MAYUKO KAMIO – skrzypce *Franck, Waxman*

22.00 Recital fortepianowy - LESZEK MOŹDŻER

(poza karnetem)

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowane ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

TVP
WROCLAW

URZĄD MARSZAŃKOWSKI WOJEWÓZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
DOLNY
ŚLĄSK
www.umwd.pl

Dofinansowano z budżetu
Powiatu Kłodzkiego

DUSZNIKI
ZDRÓJ

Festiwal dofinansowany
przez gminę Duszniki Zdrój

THE WROCLAW
VOICE
Multimedia Platform in Poland

Patronat
medialny:

gazeta
WYDRZECJA.PL

Panorama
Ziemi Kłodzkiej

Mecenas
i sponsorzy:

Cultura
KOBIM POLSKA MIEDŹ S.A.

HARDY
WORKING TOOLS

LG Electronics

ZEM

UZDROWISKA
KŁODZKIE
Polska Grupa Uzdrowisk

FRYDERYK
HOTEL

SPA
Weronia

„VILLA POLANICA”

Organizatorzy składają szczególne
podziękowania firmom:

YAMAHA

pro/pianoforte
fortepiany i pianina
www.propianoforte.pl

za dostarczenie fortepianów.

FORTEPIAN I SKRZYPCE

Dwoje utytułowanych artystów - Mirosław Kultyshev oraz Mayuko Kamio - wystąpi podczas wieczornego koncertu w Dworcu Chopina (godz. 19.00).

Mirosław Kultyshev urodził się 1985 roku w Leningradzie. Jest absolwentem klasy Alexandra Sandlera w Konserwatorium w Sankt Petersburgu. Obecnie odbywa studia podyplomowe na tej uczelni. Jako 10-latek zadebiutował w Wielkiej Sali Filharmonii Petersburskiej w Koncercie nr 20 d-moll Mozarta pod batutą Yuri Temirkanova. W 2007 roku został zwycięzcą XIII Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie. W 2010 roku został finalistą i otrzymał wyróżnienie XVI Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina w Warszawie. Wygrał też konkurs *Monte Carlo Piano Masters* w Monako. Brał udział w

licznych międzynarodowych festiwalach muzycznych w Rosji, Niemczech, w Chorwacji, Finlandii, a także w Polsce. Występował w słynnych salach koncertowych, m.in. Grosser Saal wiedeńskiego Musikverein, Mozarteum w Salzburgu, Concertgebouw w Amsterdamie, Suntory Hall w Tokio, Lincoln Center w Nowym Jorku. Jako solista koncertował z towarzyszeniem orkiestr symfonicznych pod batutami znanych dyrygentów: Valerego Gergieva, Vladimira Ashkenazygo, Alexandra Dmitrieva i wielu innych.

Japońska skrzypaczka Mayuko Kamio urodziła się w 1986 r. w Osace. W wieku 4 lat zaczęła naukę gry na skrzyp-

cach. Jej pierwszymi nauczycielami byli m.in. Chikako Satoya i Machie Oguri z Toho Gakuen School of Music. Następnie studiowała w Juilliard School. Dyplom uzyskała w Hochschule für Musik und Theater w Zurychu. Na scenie zadebiutowała jako 10-latek, na koncercie w Tokio pod batutą Ch. Dutoit transmitowanym przez TV NHK. Trochę później wystąpiła z Boston Pops (z Lockhartem), z Orkiestrą Tonhalle w Zurychu (z Rostropowiczem) i z Izraelską Filharmonią (z Mehtą). Jako najmłodsza zwyciężczyni Konkursu Menuhina w 1998 r. wystąpiła pod jego dyrekcją z Orchestre National de Lille. W 2007 roku została złotą medalistką Międzynarodowego Konkursu Czajkowskiego w Moskwie. Artystka gra na instrumencie z 1735 roku *Sennhauser J. Guarneriego del Gesu*, użyczonym przez Strad Society w Chicago.

AP

JAZZUJĄCA KLASYKA

Dziś o godzinie 22.00 w Dworcu Chopina wystąpi Leszek Możdżer - artysta ceniony i bardzo popularny w szerokim świecie muzycznym. Zaskakujące i odważne interpretacje, niezwykła wyobraźnia muzyczna i łatwość improwizacji czynią go niewątpliwie jednym z najwybitniejszych polskich pianistów jazzowych.

Leszek Możdżer urodził w 1971 r. w Gdańsku. Jest kompozytorem, pianistą jazzowym oraz twórcą muzyki filmowej. Pełni także funkcję dyrektora artystycznego Enter Music Festival w Poznaniu. Naukę gry na fortepianie rozpoczął w wieku 5 lat za namową swoich rodziców, kontynuując ją na wszystkich szczeblach edukacji. W 1996 r. ukończył Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w klasie fortepianu prof. Andrzeja Artykiewicza. W klasie maturalnej zainteresował się jazzem. Karierę artystyczną rozpoczął od występów w zespole klarncisty Emila Kowalskiego, a następnie współpracował z grupą *Miłość*. We wczesnych latach działalności muzycznej był również członkiem kwartetu Zbigniewa Namysłowskiego. Artysta od wielu lat współpracuje z wybitnymi polskimi kompozytorami filmowymi, jak Zbigniew Preisner czy Jan A.P. Kaczmarek, z którym stworzył nagrodzoną Oscarem muzykę do filmu *Finding Neverland*. Nagrywał płyty z najwybitniejszymi polskimi muzykami

jazzowymi, jak Tomasz Stańko, Janusz Muniak, Michał Urbaniak, Henryk Miśkiewicz czy Anna Maria Jopek. Współpracował również z innymi znanymi artystami, m.in. z Davidem Gilmourem, Kazikiem Staszewskim, Patem Metheny i Andrzejem Olejniczakiem. Wraz ze szwedzkim kontrabasistą Larsem Danielssonem i izraelskim perkusistą Zoharem Fresco tworzy trio jazzowe. Leszek Możdżer szybko zdobył serca publiczności występując w niemal wszystkich krajach europejskich a także w USA, Kanadzie, Brazylii, Urugwaju i Argentynie, Chile (dla 15 000 widzów), w Chinach, Japonii, Malezji oraz Singapurze. Jego niezwykły talent został dostrzeżony i nagrodzony licznymi laureami w wielu prestiżowych konkursach. W 1992 roku otrzymał wyróżnienie indywidualne na *Jazz Juniors* co było jego pierwszą nagrodą. Od tamtego czasu zwyciężał we wszystkich kolejnych ankietach czytelników *Jazz Forum* w kategorii fortepian, dwa razy z rzędu został uznany Muzykiem

Roku (1995-96). Nieprzerwanie od 1994 do 2008 r. czytelnicy tego pisma wybierali Leszka Możdżera pianistą roku. Jest laureatem nagrody *Ad Astra* przyznawanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, posiadaczem *Fryderyka i Paszportu Polityki*. W 2006 r. zdobył Wielką Nagrodę Fundacji Kultury, a jego wkład w promowanie polskiej kultury zagranicą został uhonorowany nagrodą Ministra Spraw Zagranicznych (2007). Przez rozgłośnie *RMF Classic* został wybrany Człowiekiem Roku (2010-2011).

Artysta nagrał w sumie ponad 100 albumów, w tym wiele pod swoim nazwiskiem. Pierwszą płytą, wydaną w 1994 r. była *Chopin - impresje*. Pianista komponuje również muzykę do spektakli dla najważniejszych polskich scen, jak Teatr Narodowy w Warszawie, Polski Teatr Tańca w Poznaniu, Teatr Muzyczny w Gdyni, warszawski Teatr Dramatyczny czy Teatr Muzyczny Capitol we Wrocławiu. W 30. rocznicę powstania Solidarności oraz 200-lecia urodzin Fryderyka Chopina w ramach *Solidarity of Arts 2010* na Targu Węglowym w Gdańsku kompozytor przygotował widowisko jazzowe. W 2012 roku został pierwszym Polakiem, wybranym na przewodniczącego jury międzynarodowego konkursu pianistycznego Montreux Jazz Piano Competition. Odznaczony jest także Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

MS

